

Krimmis renditasuks põhk ja vili

Eesti juurtega põllumehed elavad Krimmis väga vaeselt

Krasnodarka küla eestlased Krimmi stepis, kelle esivanemad rändasid sinna 140 aasta eest paremate maa-de otsingutele, otsivad nüüd ise võimalusi eluga toimetulekuks.

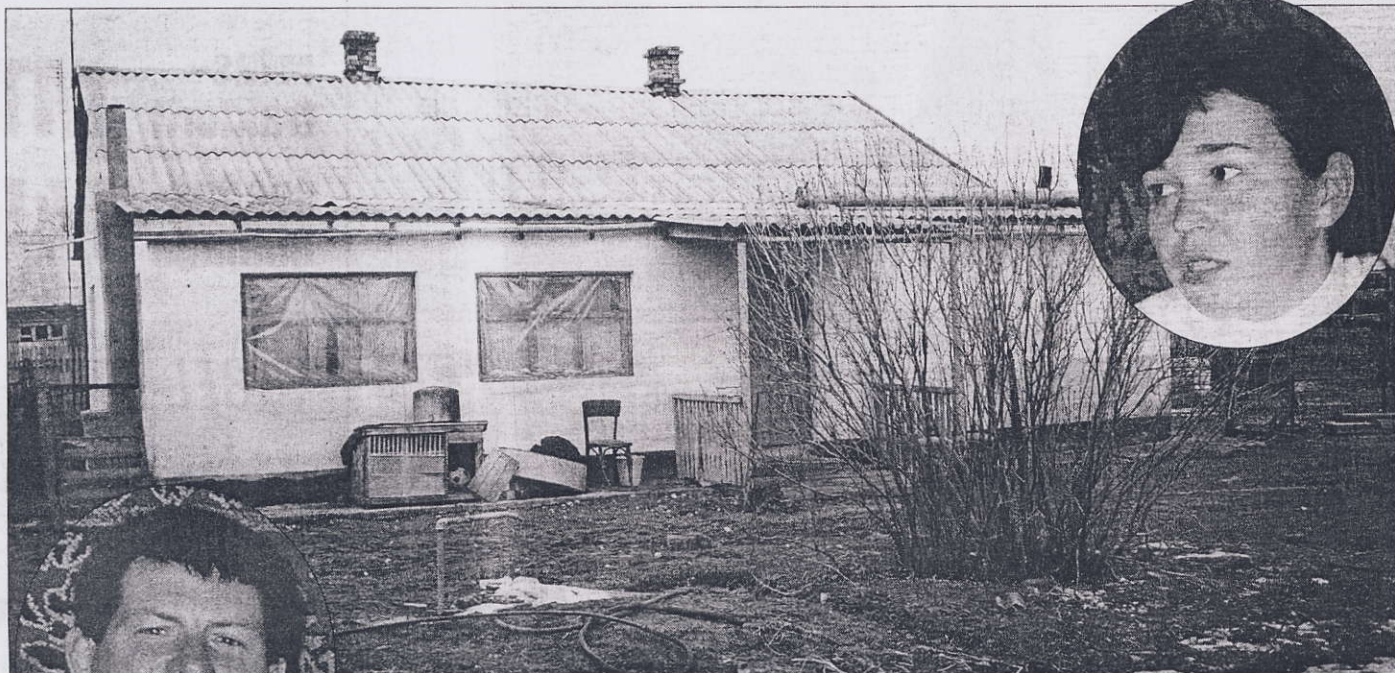
500 elanikuga külas on kolmsada suitsu, eesti juurtega peresid on järel veel pool-sada. Külas asunud Oktoobri-revolutsiooni nime kandnud miljonärkolhoosist on vaid mälestus. Suur farmihoone laguneb, enamik inimesi tööta. Külas on üks telefon ja mõni auto.

Krasnodarka küla 35aastane eesti juurtega mees Oleg Peek (pildil) talitab koos abikaasa Nataljaga (pildil) kaht lehma ja nelja siga, lisaks hulka kanu, parte, hanesid. "Oma loomad hoiavad meid elus," selgitas Peek, kahe koolilapse isa.

Piim ja liha on müüjale odavad. Talvel maksavad kokkuostjad piimaliitrist meie rahas ligi paar krooni, kuid lehmad on sel ajal enamasti kinni. Kevadest alates makstakse piimast vaid veidi üle krooni.

Sellele vaatamata on Olegi sõnul praegu küla peal rohkem lehma kui varem terves kolhoosis kokku. Ja hoidku taevas, kui lehmaga peaks midagi juhtuma, lehm maksab 2000 grivnat, eelmine aasta küsiti hea lehma eest isegi 4000. Üks grivna on aga meie rahas ligi kolm krooni.

Turul rajoonikeskusesse on 24 km. Nii müüakse loomi ja inde pigem külast läbi sõit-vaile kokkuostjaile kui turul.

REIN RAUDVERE

Kokkuostjad annavad oma kohalolekust märku autosigna-
aaliga.

Põud ja külm kimbutavad

Muret teeb külarahvale su-
viti põud. Kunagine niisu-
tussüsteem on rivist väljas. Kordategemiseks napib aga raha.

Maade väljajagamisel mõne aasta eest sai iga kolhoosnik

Natalja ja Oleg Peegi kodutalu

ligi 6 ha maad. Olegi isa, ema, vend ja teised sugulased andsid talle ka oma maa, nüüd on seda kokku üle 30 ha. "Kunagi hakkasid ehk maad ise kasutama, siis on kõik ühes tükis," märkis Oleg Peek.

Kuna masinaid ega muid tööriistu peredel veel pole, on kõik külas oma maa agrofirma-
lale välja rentinud. Renti neile rahas ei maksta, vastu saadakse vilja ja põhku. Paraku ei piisa sellest loomatoiduks.

"Mind pani imestama, kuidas on seal võimalik loomi pidada, kui pole õieti vett ega

sööta," rääkis Krimmis käinud Kehtna valla Otsa talu peremees Aare Hindremäe.

Viimaste aastate ilm ei soosinud ka marja- ja puuviljakasvatust. Peegi sõnul pole külas juba kolm aastat saadud aprikoose ja virsikuid, vähe on saadud ka ploome, kirsse ja viinamarju. Pakase pärast. "Minu poisipõlves oli siin hoopis teine ilm, aiad kand-
sid vilju, aga läinud aastal polnud õieti õunugi, kliima on külmaks läinud," sõnas Oleg.

Sel talvel algasid külmad detsembri algusest ja kest-

sid jaanuari lõpuni, vaid mõni päev sekka oli soojem. "Külma mõõdeti korra koguni 29 kraadi, küllap ka sel talvel on viinamari läinud," arvas Oleg Peek.

Lehm aitaks

Lõikusajaks sõidab Peek mitmeks kuuks Simferopoli lähedale, kus juba mitu aastat leidnud tööd kombainerina. Viljavõtt algab seal kandis juba juuni algul.

Palk tuleb viljana. Nii hoiab Peek elus oma loomad, vilja jagub veidi müügikski,

sest ka raha on perele tar-
Talveajal otsib Oleg Peek
tustööd mõnest ümbruskol-
linnast.

Natalja sõnul tuleb p-
omadega nii enam-väh-
toime. Kerge pole, kuid
nevalt küla eakamast rahv-
nad kolhoosiaega ka taga-
igatse.

Raskem on elu vanema
inimestel, kel ei jätku ena-
ettevõtlikkust või kes ra-
samagonni peale raiskava
Mõneti lihtsam on toime tul-
neil peredel, kus elavad pe-
sionärist ema ja isa. Nende ve-
di alla või üle saja grivna (30
krooni ringis) pension on pe-
eelarvele suureks toeks.

Aare Hindremäe pal-
kus oma rahvuskaaslast
aitamise võimalusena liha
veisekasvatust. "Ehk olek
kuidagiviisi võimalik saat-
sinna herefordi või limusiin
sügavkülmutatud spermat, e-
nad saaksid seal hakata liha
veiseid kasvatama, need or-
toidu suhtes vähenõudlikud
ja on aasta ringi väljas," kaa-
lutas Hindremäe, kes ise on
piimakarjalt lihaveistele üle
minemas Rapla Dairy pank-
roti tõttu.

Sepa talu peremees Urmas
Sepp Harjumaalt arvas aga,
et nii nagu eestlased läksid
kunagi Krimmi maid saama,
võiksid nende järeltulijad
nüüd Eestisse tagasi tulla.
Sõotis vaba maad peaks ju
jätkuma.

REIN RAUDVERE